

*Veldverslag zeegrasmusmitigatielocaties: Veldbezoek ivm ijsvorming in
Oosterschelde*

Wouter Suykerbuyk

Op 11 januari 2009 is een bezoek gebracht aan de mitigatielocaties en enkele natuurlijke populaties Klein Zeegras ivm met ijsvorming in de Oosterschelde. Al op 7 januari zijn de eerste (drijvende) brokken ijs gesignaleerd ter hoogte van Yerseke. Op 9 januari werden op dezelfde locatie aan het begin van het opkomende tij een veelvoudig aantal en grotere ijsplakaten waargenomen. Deze verplaatsten zich bij opkomende tij uitsluitend zo dicht mogelijk langs de oevers (verder van de wal af werd geen ijs waargenomen). De hoeveelheid en grootte van het ijs is aanleiding geweest om een bezoek te brengen aan de diverse locaties om in kaart te brengen in hoeverre ijsplakaten aanwezig zijn en of er al enigerlei schade aan zeegrasplots is opgetreden. Definitieve schade zal in een later stadium moeten worden opgenomen (in eerste instantie missende paaltjes en later schade aan de plots zelf).

Figure 1 Drijfijis op de Oosterschelde ter hoogte van Yerseke

Dortsman Zuid

Op de natuurlijke populatie Dortsman Zuid, werd tot een redelijke afstand van de dijk een laag (~20 cm) ijzige sneeuw aangetroffen. Dichter tegen de dijk werden stevige, brokken ijs / bevroren sneeuw waargenomen die sterk genoeg waren op te staan in tegen stelling tot de laag ijzige sneeuw waar je direct doorheen zakte. Het spui was niet actief en de geul lopende vanaf de uitlaat was ook bevroren.

Figure 2 Dortsman Zuid natuurlijke populatie, uitlaat spui

Figure 3 Dortsman Zuid natuurlijke populatie

Figure 4 Dortsman Zuid natuurlijke populatie, dikke ijslaag

Dortsman Noord

Op de zeegraslocatie Dortsman Noord was in vergelijking met Dortsman Zuid een redelijke ijs/ bevroren sneeuw (10-15 cm) laag te vinden. Deze lag dijkwaarts van de geul (deels op het natuurlijke veld) en op de hoger gelegen delen achter de aanplant van 2008 en was veel “brokkiger” van aard dan eerder waargenomen op Dortsman Zuid. Op de aanplant van 2008 en die van 2007 werd geen ijslaag waargenomen.

Figure 6 Natuurlijke populatie Dortsman Noord deels met ijs bedekt (voorgrond), aanplant 2008 onbedekt en hoger gelegen delen daarachter weer wel bedekt.

Figure 5 Natuurlijke populatie Dortsman Noord slechts deels bedekt met ijslaag (ter orientatie rechts de dijk en links de geul).

Krabbenkreek Zuid

Locatie Krabbenkreek zuid is niet fysiek bezocht. Wel is vanaf de dijk (zowel vanaf de kant van St. Annaland en die van St. Phillipsland) gekeken naar ijs, maar dit werd slecht in zeer matige vorm (enkele meters breed) gevonden tegen de teen van de dijk (aan beide kanten en aan de kant van de Krabbenkreekdam).

Krabbenkreek Noord

Op deze locatie werd slechts in beperkte mate ijs aangetroffen, slechts een beetje aan de teen van de dijk. Voor het schor (meer westelijk) werd wel een redelijke ijslaag waargenomen. Na het steken van een sedimentcore werd geconstateerd dat tot de bovenste cm van het sediment bevroren was (in tegenstelling tot wat eerder waargenomen was aan het einde van 2008).

Figure 7 Krabbenkreek Noord, Dijkzicht in de richting van de aanplant.

Viane oost

Een redelijke ijspakket (bevroren brokken) werd aangetroffen op de natuurlijke populatie Viane Oost. Dit pakket reikte tot aan het geultje dat daar aanwezig is. Richting de kromming in de dijk (oostelijk) en richting het schor (westelijk) nam de breedte van de ijslaag toe. Het geultje had ongeveer een ijslaag van 1 cm.

Figure 8 Viane Oost, gekeken in westelijke en oostelijke richting. Ijslaag reikte tot aan het geultje en was niet solide genoeg om op te staan.

Viane west

Op Viane West werd een breder stuk slik bedekt door ijs. Ijs van dezelfde consistentie als op Viane Oost. Enkele sprieten zeegras werden opgegraven, ;age bedekking met zowel bruine als groene scheuten.

Figure 9 Viane West in oostelijke en westelijk richting, bedekt onder een ijslaag tot aan de geul.

Roelshoek

In tegenstelling tot de andere aanplantlocaties (waar geen ijslaag werd aangetroffen op de aanplanten) was deze ijslaag op Roelshoek juist wel aanwezig. Op deze locatie kan men spreken van een ware ijsvlakte. Deze strekte zich uit vanaf het schor tot ver achter de aanplanten (zie foto's). Veelal betrof het een aaneengesloten stuk ijs (geen compacte bevroren sneeuw meer, maar solide ijs goed genoeg om op te schaatsen). De plots waren allemaal bedekt door diezelfde ijslaag. Een groot aantal paaltjes was al scheefgedrukt en /of opgetild uit het sediment. Enkele paaltjes waren al niet meer aanwezig. De plots waren dan ook zeer moeilijk terug te herkennen. Onder het ijs staat nog wel een laagje water, wat misschien de impact van het ijs wat kan verlagen.

Figure 10 Roelshoek gezien vanaf de dijk, Grote ijsvlakte reikt tot ver achter de aanplanten.

Figure 11 Boven: ijsvlakte in de richting van de plots. Onder doorkijkje door het ijs, waar ooit een paaltje heeft gestaan.

Figure 12 Plots Roelshoek bekeken vanaf de kopse kant van de aanplant. De strakke lijnen van de uitgezette plots zijn zeer moeilijk terug te herkennen.

Resumé:

Bevroren sneeuwlagen of ijsslagen zijn met name aangetroffen op respectievelijk de natuurlijke locaties (Dortsman Noord en Zuid, Viane Oost en – West) en op de aanplantlocatie Roelshoek. De hoeveelheid ijs en compactheid / brokkeligheid verschilt per locatie. De overige aanplanten werden niet bedekt aangetroffen, alhoewel eind december iets ander beeld bestond (zie verslag Wim). Uiteindelijke schade / impact zal op een later tijdstip moeten worden opgenomen.